

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Херсонський інститут

МАУП

Кафедра менеджменту та економіки

Затверджую:
Директор ПрАТ «ВНЗ»
«МАУП» С.В. Діденко
" 21 " січня 2022 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та економіки
Протокол № 6 від 21 січня 2022 р.
Завідувач кафедри Л.М. Назаренко

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління виробничими конфліктами

спеціальності: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: «Менеджмент»
(назва освітньої програми)

спеціалізація: Економіка та управління бізнесом
(за наявності) (назва спеціалізації)

Розробник силябусу навчальної дисципліни:
Бовдир Олена Сергіївна, кандидат педагогічних наук

Викладач:
Бовдир Олена Сергіївна, кандидат педагогічних наук,
менеджменту організацій

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки
Протокол від 21 січня 2022 р. №6

Завідувач кафедри Л.М. Назаренко Л.М. Назаренко
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
(назва освітньої програми)
_____, 20__ р.

Керівник (гарант) освітньої програми Л.М. Назаренко
(підпис)

Силябус перевірено
_____, 20__ р.
Заступник директора В.П. Вишнева
(підпис)

Пролонговано:
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., прот
(підпис) (підпис)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., прот
(підпис) (підпис)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., прот
(підпис) (підпис)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., прот
(підпис) (підпис)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Херсонський інститут
Кафедра менеджменту та економіки**

Назва дисципліни	<i>Управління виробничими конфліктами</i>
Викладач (-і)	Бовдир Олена Сергіївна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.net.ua/kafedry/fundamentalnyh-dyscyplin/sklad-kafedry
Контактний тел.	+38(050)637-60-09
E-mail:	<i>alena20061977@ukr.net</i>
Сторінка дисципліни на сайті	http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/manuals/8325c7a914a240d98516d0024d254a98.pdf
Консультації	<i>вівторок, 2 години, 13.00-14.30, ауд.204</i>

Коротка анотація до дисципліни засвоєння студентами основних видів виробничих конфліктів, а також з'ясування місця цієї дисципліни як складової сучасної теорії управління бізнесом. Актуальним є і вироблення у студентів вміння адаптуватися у трудових відносинах, що забезпечують діяльність організації, ознайомлення з методологією комплексного управління виробничими конфліктами, що передбачає полідисциплінарний синтетичний підхід до даної проблематики, а також збагачення загальної культури та навичок мислення студентів.

Мета: Мета викладання дисципліни – опанування базовими знаннями з актуальних проблем управління конфліктами та побудови продуктивних людських взаємовідносин, набуття професійного вміння вирішувати конфлікти у діловій і професійній сферах, міжнародних відносинах, приватному житті. Ці уміння сприятимуть порозумінню та конструктивному вирішенню проблем у різних сферах суспільного

життя; допоможуть самоудосконалюватися кожному і сформувати у свого найближчого оточення позитивне мислення, орієнтоване не на конфронтацію і боротьбу, а на порозуміння, взаємодопомогу, співробітництво та конструктивне вирішення проблем.

Завдання: виявлення закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків та альтернативності запобігання й управління виробничими конфліктами. Сучасна цивілізація ввела до наукового обігу багато нових понять, методологічних принципів, нетрадиційних підходів та ідей. Їх пізнання, вивчення явищ, факторів; економічних, соціологічних, статистичних даних залучає студента до способу мислення і культури постіндустріальних країн, полегшує процес орієнтації у складних економічних процесах сучасного світу. До завдань курсу входить також оволодіння студентами вміння практично застосовувати набуті теоретичні знання в системі управління виробничими конфліктами.

Формат курсу: очний (*offline*)

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар. оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар. оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар. оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар-круглий стіл), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ФК 02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар-круглий стіл), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ФК 09. Здатність працювати в	Частково. Разом з	Поточне (семінар робота в

команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.	іншими освітніми компонентами освітньої програми	команді)
ФК 11. Здатність створювати та організувати ефективні комунікації в процесі управління.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар робота в команді)
ФК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар робота в команді)
ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне рубіжне (семінар у формі дебатів)
ПРН 03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне рубіжне (семінар у формі дебатів, робота в командах)
ПРН 09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (іспит у формі оцінювання тексту наукового проекту та усного виступу-презентації)
ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне рубіжне (семінар у формі дебатів, робота в командах)
ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар робота в команді)

Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 30 години аудиторної роботи; 60 годин – самостійної роботи, залік

Статус дисципліни: *вибіркова*

Пререквізити: набуття теоретичних знань та практичних навичок за дисциплінами: «Управління виробничими конфліктами» вивчається на основі базової загальноєкономічної та правової підготовки студентів, вивчення курсу «Основи менеджменту, «Організаційна поведінка», «Менеджмент організацій», «Управління персоналом».

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

Політика курсу:

- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- виконання завдань у встановлений термін.
- відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- дотримання академічної доброчесності (виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента - відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).

- презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

- література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

Змістовий модуль 1 «Суть та види виробничих конфліктів»(лекційні теми 1-5; семінарські заняття 1,2);

Змістовий модуль 2 «Методологічні аспекти управління виробничими конфліктами» (лекційні теми 5-9; семінарські заняття 3,4,5).

Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання форм і методів навчання: лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, роботі в командах (малих групах) з презентацією результатів (у тому числі із застосуванням рольових ігор з демонстрацією набутих навичок).

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації (*критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни, <https://maup.com.ua/assets/files/lib/metod/8320.pdf>*).

- виступ-інформування за темами семінарських занять;

- семінар з індивідуальною та груповою роботою;

- семінар у формі дебатів.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	2	5	10	5	10
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5

Виконання модульної роботи	20		1	20
Разом		-	35	65
Максимальна кількість балів:	100			
100:100=1. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1 = загальна кількість балів.				

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 2 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 3 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми(питання) – 3 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 4 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом у прив'язці до теми наукового дослідження і в кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для написання курсової. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 5 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів – 20 бали.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік. Студенти готують текст наукового проекту та усну мультимедійну презентацію. Тематика проектів має відображати проблематику дисертаційних досліджень студентів. (Методичні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*).

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Єременко Л. В. Конфліктологія: *навчальний посібник*. Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2018. 219 с.
2. Жаворонкова Г.В. Скібіцький О.М., Т. В. Сівашенко Т.В., Туз О.І. Управління конфліктами : текст лекцій : *навч. посіб.* Київ : Кондор, 2018. 170 с. URL: <https://odnb.odessa.ua/vnn/book/3834>
3. Сивогракова З. А., Алексеенко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.

Додаткова:

1. Білик Т., Гаврилюк Р. Медіація у професійній діяльності юриста: *підручник*. Одеса. 2019. 456 с.
2. Бенчмаркінг доброго врядування : *практичний посібник* / за заг. ред. А. Гука. Київ : ТОВ «Видавництво «Юстон», 2018. 60 с.

Електронні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олеся Гончара. URL: <https://lib.kherson.ua>
3. Електронна бібліотека. URL: <https://testlib.meta.ua>
4. Репозитарій МАУП. Електронна бібліотека URL: <http://library.iapm.edu.ua/library.htm>

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Управління виробничими конфліктами»
Разом: 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 30 години аудиторної роботи; 60 годин – самостійної роботи, залік

Кількість балів за семестр	100 балів									
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля	Суть та види виробничих конфліктів (35)					Методологічні аспекти управління виробничими конфліктами (65)				
Лекції	1 (2 бали)	2 (2 бали)	3 (2 бали)	4-5 (4 бали)		6 (2 бали)	7 (2 бали)	8 (2 бали)	9 (2 бали)	10 (2 бали)
Теми лекцій	Історична природа конфлікту	Класифікація та структура конфліктів	Роль внутрішньоособистісного конфлікту в управлінні виробничими конфліктами	Міжособистісні виробничі конфлікти		Роль керівника в управлінні виробничими конфліктами	Культура організації праці та виробництва	Правове регулювання виробничих конфліктів	Прогнозування і профілактика виробничих конфліктів	Методи управління виробничими конфліктами
Семінарські і практичні	1 (10 балів)	2 (10 балів)				3 (10 балів)	4 (10 балів)	5 (10 балів)		
Теми семінарських занять	Класифікація та структура конфліктів		Міжособистісні виробничі конфлікти			Культура організації праці та виробництва		Прогнозування і профілактика виробничих конфліктів		Методи управління виробничими конфліктами
Самостійна робота	1 (5 балів)					1 (5 балів)				
Поточний контроль						модульна контрольна робота (20 балів)				
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1									